

The background features several large, overlapping, colorful swirls in shades of purple, green, and blue. Scattered throughout are numerous small, yellow, triangular shapes that resemble sun rays or confetti. The overall aesthetic is bright and dynamic.

Studii de caz:

***A. Declarația
Universală a
Drepturilor Omului***

***B. Protestul tinerei
generații***

A. Declarația Universală a Drepturilor Omului

După al doilea Război Mondial a fost necesar impunerea unui **standard universal** privind drepturile omului. Acest lucru trebuia făcut pentru a combate discriminările rasiale și masacrele ce au avut loc pe timpul războiului.

A apărut ideea că **drepturile omului sunt universale și naturale** (adică toți oamenii le au și se nasc cu ele) și nu sunt date de un guvern anume.

În 1948 Adunarea Generală a ONU a adoptat Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Statele aliate în al doilea război mondial și o parte din statele neutre s-au grupat în **Organizația Națiunilor Unite**. Aceasta trebuia să aibă grijă de **pacea mondială**. Treptat la ONU au aderat majoritatea statelor independente .

A. Declarația Universală a Drepturilor Omului

- Adunarea Generală a ONU a adoptat și proclamat Declarația universală a drepturilor omului la 10 decembrie 1948,
- 10 decembrie a devenit Ziua Internațională a Drepturilor Omului.

Printre drepturile garantate de această declarație se află:

- **drepturi civile** – dreptul la viață, libertatea și securitatea persoanei, viață privată și de familie, inviolabilitatea locuinței, secretul corespondenței, onoare și demnitate, libera circulație, căsătorie și întemeierea familiei, întrunire pașnică;
- **drepturi politice** – dreptul la azil, cetățenie, alegeri;
- **drepturi economice** – dreptul la proprietate, retribuție egală pentru muncă egală;
- **drepturi procedurale** – dreptul de a fi un subiect de drept, dreptul la recurs efectiv, la un proces echitabil;
- **drepturi sociale** – asigurări sociale, muncă, dreptul de a înființa sindicate, dreptul la odihnă și timp liber, la un nivel de trai decent, asigurare în caz de boală, șomaj, văduvie, bătrânețe, dreptul la educație.

A. Declarația Universală a Drepturilor Omului

Deși au semnat Declarația Drepturilor Omului **nu toate statele vedeau aceleași drepturi ca fiind naturale**. Statele comuniste și multe state din Africa, Asia și America nu considerau dreptul la viață un drept de neîncălcat. Unele state care compun SUA încă mai practică **pedeapsa cu moartea** pentru anumite infracțiuni.

Țările s-au comportat diferit în respectarea drepturilor omului. **Statele democratice** credeau că respectarea acestor drepturi este foarte importantă

Statele comuniste considerau că nu drepturile omului sunt importante, ci drepturile întregului popor. Ei credeau că vor crea o societate perfectă. Pentru acest lucru spuneau că trebuie să distrugă „**vechile rânduieli**” Ei denumeau anumite drepturi că sunt „**egoiste**”.

Cel mai egoist drept îl considerau comuniștii „**dreptul la proprietate privată**”. A fost încălcat de toate statele comuniste prin : confiscarea proprietăților și colectivizarea forțată a terenurilor agricole.

Alte drepturi încălcate :

- **Dreptul la viață** – prin execuții fără judecată
- **Dreptul la libera exprimare** – prin arestarea celor care criticau regimul
- **Dreptul politic de a alege și de a fi ales**
- **Dreptul la religie** – prin proclamarea ateismului (lipsa de religie) ca politică de stat
- **Dreptul la circulație și la libertatea de informare**

AUTOEVALUARE

ANALIZA DE DETALIU: Declarația universală a drepturilor omului

„Articolul 1

Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. [...]

Articolul 3

Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale.

Articolul 7

Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nicio deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. [...]

Articolul 12

Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală [...].

Articolul 18

Orice om are dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și religie [...].

Articolul 19

Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și a exprimării [...].

Articolul 20

Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire și de asociere pașnică. [...]

Articolul 25

Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și a familiei sale [...].

Articolul 27

Orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se bucura de arte și de a participa la progresul științific și la binefacerile lui. [...]“

(Declarația universală a drepturilor omului)

Alege trei dintre drepturile expuse în text care ți se par mai importante. Argumentează-ți alegerea.

AUTOEVALUARE

Viața în comunism și drepturile omului

- a „Partidul unic a fost centrul de putere care a oferit o viziune unică asupra existenței și prin faptul că a folosit mass-media după bunul-plac. Opiniile diferite erau considerate periculoase, ca și cei care le emiteau. Orice persoană putea fi bănuită de ceva rău la adresa regimului și astfel s-a ajuns la o suspiciune generalizată. Monopolul ideologic exercitat de partidul unic a fost o sursă de teroare.“
- b „Atitudinile critice la adresa puterii erau reprimare cu brutalitate. De aici pericolul de a fi anchetat sau arestat, pericol mai important, practic, decât cel al foamei sau frigului, nu se știa niciodată cum se termină o astfel de procedură.“
- c „Nebunia era modul cum erau tratați oamenii, modul în care se dorea să fie manipulați, să-i transformi în roboți care să aplaude discursurile marelui gânditor, era limitarea la absurd a posibilității de a comunica, de a te exprima... Dorința de a impune un singur gând, o singură imagine, era absurdă.“

Adrian Neculau, *Viața cotidiană în comunism*

Identifică, în fiecare dintre sursele propuse, dreptul/ drepturile umane din Declarația universală a drepturilor omului încălcate în regimul comunist.

SCHIȚA LECȚIEI

Declarația Universală a Drepturilor Omului

I. DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI – 1948

- O.N.U. – 24 oct. 1945 – 51 state → 192 state în 2012;
- 10 dec. 1948 – Adunarea Generală a O.N.U. adoptă Declarația;
- Conține 30 de articole – sunt stipulate drepturi și libertăți cetățenești.

II. PRINCIPALELE DREPTURI ALE OMULUI

- **Drepturi civile și politice** : dreptul la viață , la libertate și securitate personală , egalitatea în drepturi , libertatea de exprimare , de opinie , de credință , dreptul de a participa la viața politică (drepturi care asigură unei persoane posibilitatea de a se manifesta liber) .

- **Drepturi economice și sociale** : dreptul la muncă , la educație , la o viață decentă sau la asistență socială .

III. ALTE DREPTURILE OMULUI:

1. Dreptul la viață , la libertate , la securitate personală ;
2. Dreptul la o judecată dreaptă ;
3. Dreptul la cetățenie ;
4. Dreptul de a întemeia o familie ;
5. Dreptul de a circula liber , dreptul de a cere azil ;
6. Dreptul la proprietate ;
7. Dreptul la libertatea de gândire , de conștiință , de credință , de opinie ;
8. Dreptul de întrunire , de asociere , de participare politică , drepturi electorale ;
9. Dreptul la muncă , la odihnă , la un trai decent ;
10. Dreptul la asistență socială ;
11. Dreptul la educație.

IV. IMPORTANȚA DECLARAȚIEI UNIVERSALE A DREPTURILOR OMULUI

- este cea mai importantă declarație oficială internațională privind drepturile inalienabile și inviolabile ale tuturor membrilor speței umane;

- cere fiecărei persoane și fiecărui organism al societății să promoveze respectul pentru drepturile omului și să se lupte pentru recunoașterea lor universală și efectivă.

B. Protestul tinerei generații

Conflictul dintre generații

Odată cu stabilitatea și prosperitatea postbelică a crescut și **nivelul de educație** al tinerilor (liceu, facultate și/sau școli tehnice). Părinții și bunicii lor trecuseră prin războaiele mondiale și prin instabilitatea politică și economică a perioadei interbelice și dădeau dovadă de **conservatorism**. Excesiv de prudenți, ei doreau ca lucrurile să rămână așa cum erau, din dorința de a evita instabilități și din teamă de revoluții.

Prin contrast, tinerii născuți după 1946 nu se temeau de revenirea „vremurilor grele”, priveau cu nemulțumire progresul „insuficient” al societății și doreau **schimbări rapide și profunde**. Ei au refuzat autoritatea părinților, a bătrânilor, a școlii și a guvernelor.

B. Protestul tinerei generații

Cum au protestat tinerii?

Generațiile care ajungeau la adolescență și maturitate în anii '60 și '70 ai secolului al XX-lea erau, în multe țări, cele mai numeroase din istorie, astfel încât reacția lor a avut un mare impact asupra societății.

Tinerii au ales să își exprime nemulțumirea cel mai frecvent prin: proteste, greve, nesupunere civilă, refuzul de a participa la unele evenimente, tradiții sau obligații, dar și prin petiții.

Ei reacționau, astfel, împotriva războaielor, incompetenței guvernanților, corupției și a unor măsuri precum scăderea salariilor sau concedierea unor angajați.

Muncitori francezi în grevă, iunie 1968, sudul Franței; pe pancartă scrie „uzină ocupată de către muncitori”.

B. Protestul tinerei generații

Ce s-a ales de protestul tinerilor?

Unii tineri au devenit „activiști”, implicându-se în politică și candidând la funcții oficiale; alții au fost dezamăgiți, marginalizați de autorități.

Conducătorii statelor totalitare (dar nu numai) **au suprimat violent protestele**, uneori prin intervenția forțelor de ordine și a armatei.

Unele regimuri politice învechite, organizate în jurul unui singur lider, au fost schimbate în urma acestor proteste. Cel mai bun exemplu este cazul generalului Charles De Gaulle, conducător al rezistenței franceze împotriva Germaniei, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, președinte al Franței timp de aproape un deceniu. Acesta a fost forțat să demisioneze (1969) când popularitatea sa a scăzut dramatic după un val imens de proteste în 1968 și după eșecul unui referendum.

AUTOEVALUARE

Tineri americani protestând împotriva războiului din Vietnam, 21 octombrie 1967, în fața cimitirului militar din Arlington, Virginia, SUA

Proteste împotriva războiului

Tinerii de 18-30 de ani au fost dintotdeauna vizați de **înrolarea în armată**.

După al Doilea Război Mondial, războaiele din Coreea (1950 – 1953), din Vietnam (1955 – 1975) și Algeria (1954 – 1962) au implicat zeci de mii de tineri europeni și americani, trimiși de guvernele postbelice pentru a lupta și a-și risca viața împotriva comunismului mondial.

Tinerii occidentali considerau aceste războaie drept „războaie decise de bătrâni, dar în care mor tinerii”.

Din acest motiv, tinerii au început să refuze înrolarea și să protesteze împotriva războiului în general, fiind susținuți și de familiile miilor de tineri soldați care au murit pe front, departe de casă

Explică punctul tău de vedere referitor la expresia „războaie decise de bătrâni, dar în care mor tinerii”.

AUTOEVALUARE

Proteste în Helsinki (Finlanda) împotriva invaziei conduse de URSS în Cehoslovacia, august 1968

Atunci când tinerii (și nu numai) din țările intrate sub sfera de influență a URSS au început să protesteze împotriva unor regimuri totalitare în care drepturile omului nu erau respectate, autoritățile comuniste de la Moscova **au intervenit militar** pentru a suprima violent orice revoltă. Așa s-a întâmplat în Cehoslovacia, în 1968, când trupele sovietice au invadat țara pentru a opri transformările democratice.

Dar în ciuda condamnării la nivel internațional, URSS a continuat să apere cu brutalitate regimurile din statele-satelit, chiar și împotriva popoarelor pe care acestea afirmă că le reprezintă.

- De ce crezi că unii cetățeni sunt dispuși să protesteze împotriva nerespectării drepturilor omului din alte țări? De ce se simt implicați?

SCHIȚA LECȚIEI

PROTESTUL TINEREI GENERAȚII

1. Conflictul dintre generații

- dintre generația războiului și cea postbelică
- după război a crescut nivelul de educație al tinerilor (liceu, școli profesionale, facultate, etc)
- cei mai învârstă de teama unui noi război erau prudenți și fricoși de nou-cei tineri doreau schimbări profunde și rapide

2. Cum protesta noua generație

- pentru ceea ce se întâmpla în societate (corupție, incompetențe guvernamentale, sărăcie, lipsa locurilor de muncă, etc) noua generație protesta prin: proteste, greve, nesupunere civilă, etc
- unii dintre tineri au ales să candideze la funcții publice dar alții pentru protestul lor au fost arestați

3. Proteste împotriva războiului

- dacă până în 1945 înrolarea în armată era obligatorie, noua generație refuza înrolarea
- susțineau că războaiele sunt provocate de bătrâni, unde mor doar tineri

Ex.de proteste:

- 1967 protestul tinerilor din America, împotriva războiului din Vietnam
- 1968 protestul tinerilor din Cehoslovacia, împotriva invaziei URSS în țară

SARCINI DE LUCRU

- Vizionați și citiți cu atenție fiecare slide;
- Citiți și copiați în caiete schița lecției;
- Rezolvați oral tema de la autoevaluare;
- Salvați materialul în folder ISTORIE.